

KASTEELLAAN WIJCHEN

toetsing aan de Flora- en faunawet

colofon

26 juni 2013

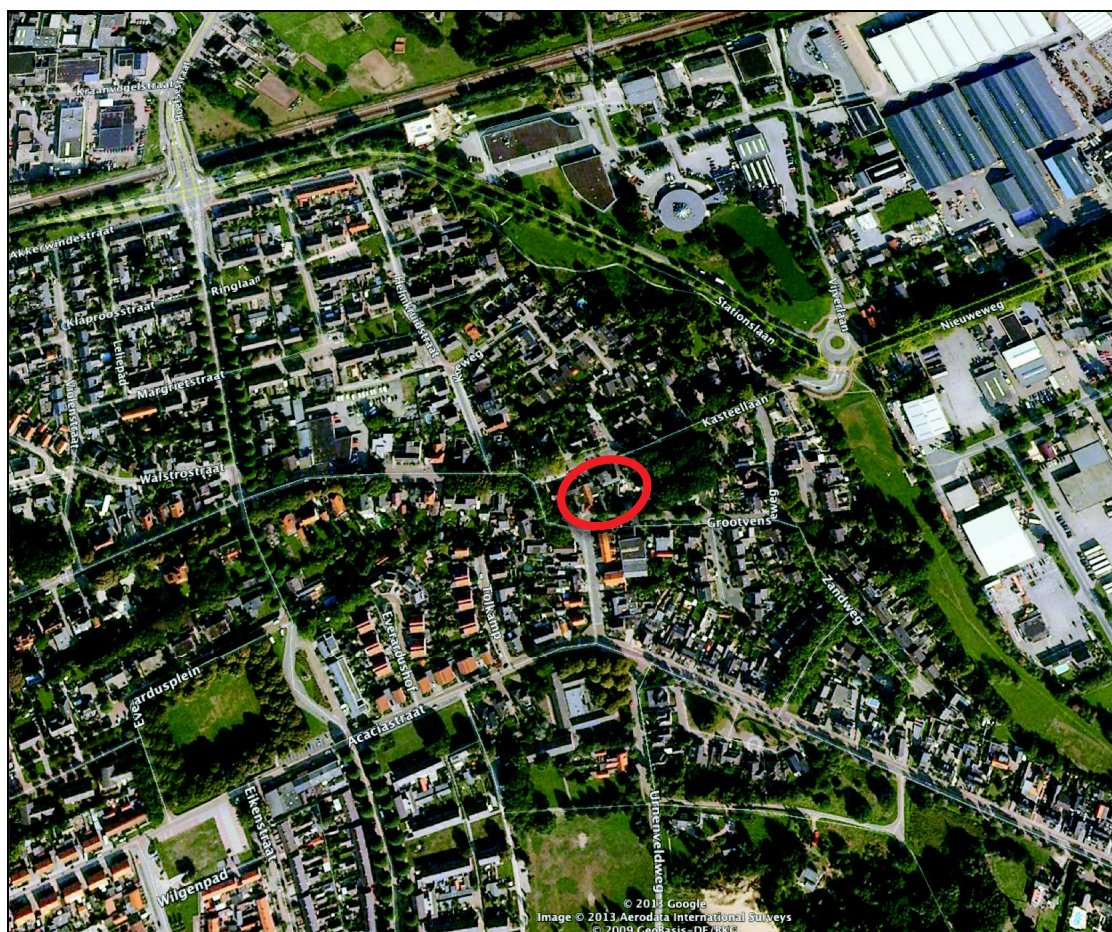
- tekst	dr. A.J.M. Schenkeveld
- productie	bureau Schenkeveld
Vistraat 1, 4101 AC Culemborg
Telefoon: 0345- 534245, Mobiel: 06-28307831
Email: bramschenkeveld@ziggo.nl
- opdrachtgever	W. van der Zwalum, Kasteellaan 116 6603 BJ Wijchen

Inleiding

De gemeente Wijchen is van plan de bouw van een of twee woningen aan de Kasteellaan 116-118 planologisch mogelijk te maken. Op dit moment is op de betreffende kavel een timmerbedrijf inclusief kantoor en bedrijfswoning gevestigd. Om ook het achterste gedeelte van het perceel geschikt te maken voor bewoning moet er een nieuw bestemmingsplan worden gemaakt. Als onderdeel van het bestemmingsplan wordt door buRO, bureau voor ruimtelijke ordening en advies te Amersfoort, een toelichting opgesteld.

Volgens de huidige wetgeving moet elke ruimtelijke ingreep getoetst worden aan de Flora- en faunawet. Deze toets is onderdeel van de toelichting bij het bestemmingsplan. Verder is het noodzakelijk dat voorafgaand aan de sloop, het grondverzet en de bouwactiviteiten de beschermde soorten, die het plangebied als (deel)habitat gebruiken te inventariseren en bij gebleken schade en overtreding van de verbodsbepalingen van de Flora en faunawet (F&f-wet) hiervoor een verklaring van geen bedenkingen (Vvgb) in het kader van de omgevingsvergunning of (bij zwaardere gevolgen) ontheffing ex artikel 75 C van de F&f-wet aan te vragen.

De bouwkaavel ligt aan de vrijwel gesloten lintbebouwing aan de zuidzijde van de Kasteellaan tussen het centrum en het bedrijventerrein Nieuweweg/Oost (zie figuur 1).

figuur 1: ligging plangebied (rood omcirkeld)

Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet regelt sedert 2002 de bescherming van een groot aantal planten- en diersoorten. Bij een ruimtelijke ingreep moet voor handelingen die strijdig zijn met de verbodsbepalingen betreffende planten op hun groeiplaats of dieren in hun natuurlijke leefomgeving bij de gemeente een vergunning worden aangevraagd. Deze vergunning is onderdeel van de omgevingsvergunning. De onderzoeksplicht rust bij de initiatiefnemer. Als uit het onderzoek blijkt dat er schade optreedt moet de gemeente om de vergunning te kunnen verlenen een verklaring van geen bedenkingen (Vvgb) bij het ministerie EL&I ophalen. Er worden 3 categorieën van bescherming (en daarmee toetsingskader) onderscheiden: streng beschermd – beschermd – algemeen. Om vergunning te krijgen in het geval van streng beschermde soorten zal de initiatiefnemer moeten aantonen dat er geen alternatief is en er sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang.

In deze notitie wordt onderzocht in hoeverre de sloop, de nieuwbouw en het nieuwe (woon)gebruik in strijd zijn met de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. De natuurtoets is onderdeel van de

toelichting bij het nieuwe bestemmingsplan. Verder wordt een uitspraak gedaan of er in het kader van de omgevingsvergunning onderdeel handelingen met gevolgen voor beschermde planten- en diersoorten een verklaring van geen bedenkingen bij de Dienst Regelingen moet worden opgehaald.

N.b. De ingreep wordt alleen getoetst aan wetgeving op het gebied van soortenbescherming. Gebiedsbescherming zoals o.a. vastgelegd in de nieuwe Natuurbeschermingswet (2005) is hier niet aan de orde, omdat het dichtstbijzijnde beschermde natuurgebied, Natura 2000-gebied Uiterwaarden Waal 5 km ver weg ligt, en wel in noordelijke richting.

Methode

Op 18 juni 2013 is het terrein bezocht om alle beschermde planten en dieren, die het plangebied en directe omgeving bewonen en gebruiken te inventariseren.

Daarnaast is in de literatuur en op internet gezocht naar gegevens over de verspreiding van bijzondere soorten in de (wijde) omgeving.

Natuurwaarde

Gebiedsbeschrijving

De Kasteellaan is de oude weg van het kasteel van Wijchen naar het oosten in de richting van Nijmegen over de dekzandrug tussen Heumen en Bergharen. Hij voerde over de oude eng, waar hij lag ingesneden naar de nieuwe ontginningen van Hoogbroek. Vanaf de splitsing met de Grootvenseweg was de laan recht. In de negentiende eeuw lagen er langs dit deel van de laan enkele boerderijen en de protestanse begraafplaats. Net ten westen van de begraafplaats vestigde zich in 1914 het timmerbedrijf Van der Zwalum. Het meest westelijke bedrijfsgebouw stamt nog uit die tijd. De andere gebouwen en de woning zijn van na de Tweede Wereldoorlog.

Het maaiveld (mv) ligt op ca. 8 m +NAP.

De oorspronkelijke bodem is een zogenaamde zwarte enkeerdgrond, maar deze is nu vergraven.

De gemiddelde grondwaterstand ter plekke van het plangebied is ca. 6 m NAP (2m -mv)¹.

Op dit moment bestaat het plangebied uit een woning met tuin op Kasteellaan 118. Daaromheen ligt met de ingang op nr. 116 het oude bedrijfsterrein, dat van west naar oost bestaat uit de oude werkplaats annex kantoor met een punt- (pannen) en plat (bitumen) dak, een transformatorhuisje met een plat (zinken ?) dak een lange werkloods met een rond (bitumen) dak en haaks daarop een open opslagloods met een schuin (damwandplaat) dak. Het terrein is verder verhard met betonsteen en afgesloten van de openbare weg middels een traliehek.

oude werkplaats en kantoor op Kasteellaan 116

woonhuis op nr. 118

¹ Grondwatermeetnet gemeente Hilversum, 2001.

grote loods

open opslagloods

Achter de grote loods staat een hoge haag van laurierkers (*Prunus laurocerasus*) en enkele berken (*Betula nigra*). In de tuin rond het huis staat een (slechte) Valse Christusdoorn. De (voor)tuin is van de straat afgeschermd middels een manshoge taxushaag. Langs dit deel van de Kasteellaan staan relatief jonge beuken.

Direct ten oosten van het bedrijfsterrein ligt de protestantse begraafplaats met enkele oude grafzerken, een oud opbaargebouwtje en een twintigtal oude eiken (*Quercus robur*).

achterzijde aan Grootvenseweg met transformatorhuisje

en met laurierhaag en berken

oude begraafplaats met oude eiken

Kasteellaan met jonge beuken

Flora

Tussen de betonklinkers en tegen het huis komen enkele wilde planten voor. Meestal betreft dit pioniersoorten van voedselrijke, beschaduwde omstandigheden als Akkerkool, Gewoon sterrenmos, Look-zonder-look, Paardenbloem, Robertskruid, Straatgras, Scherpe boterbloem, Varkensgras,

Zevenblad of een enkele verwilderde tuinplant als Akeleiruit of IJslandse papaver. Meer bijzonder is de aanwezigheid van Muursla, een minder algemene (KFK 666) wilde bos- en muurplant. Op de begraafplaats groeien de bedreigde Bosaardbei (categorie gevoelig) en de beschermde Kleine maagdenpalm (categorie 1). Beide soorten zijn hier waarschijnlijk adventief (= ooit door mensen als zaad of stek ingebracht).

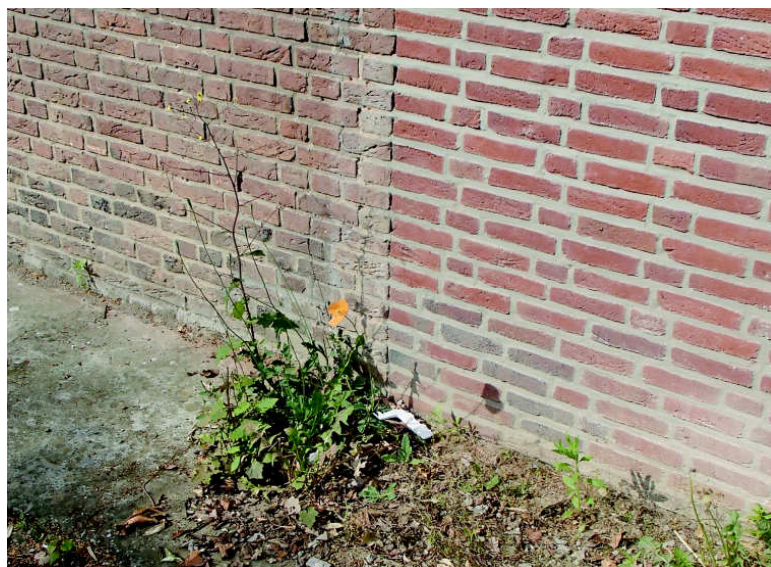
Vogels

Tijdens het veldbezoek d.d. 18 juni 2013 zijn de volgende soorten waargenomen: Boomklever, Ekster, Groene specht, Kauw, Koolmees Houtduif, Merel, Roodborst, Turkse tortel, Vink, Zwarte kraai. Opvallend is de aanwezigheid van bos- en parkvogels en de afwezigheid van stadsvogels als Gierzwaluw, Huismus, Spreeuw. Een dergelijke samenstelling past meer bij een groene villawijk dan bij een stedelijk centrumgebied.

De daken zijn of ongeschikt of in het geval van de pannendaken niet in gebruik door bijvoorbeeld Gierzwaluw, Huismus of Spreeuw als nestplek. Er zijn ook geen vogeluitwerpselen, meststrepen of oud nestmateriaal gezien. Wel zaten er 2 exemplaren Kauw bij de gemetselde schoorsteen van de woning. Deze wordt mogelijk als nestplek gebruikt.

In de tuin bij het woonhuis nestelt Merel. D.d. 18 juni 2013 waren de jongen net uitgevlogen. Groene specht staat op de rode lijst van in Nederland bedreigde broedvogelsoorten (categorie kwetsbaar). Deze nestelt in een van de oude bomen in de omgeving, waarschijnlijk aan de noordzijde van de Kasteellaan.

Alle vogelsoorten zijn beschermd en broedend op het nest zelfs streng beschermd. Houtduif (als wild), Zwarte kraai, Kauw en Ekster (bij schade) mogen in bepaalde perioden of op bepaalde plekken bejaagd worden.

Muursla en IJslandse papaver tegen woonhuis

jonge merel in berm Kasteellaan

Zoogdieren

Van dit deel van Wijchen zijn waarnemingen bekend van 10 zoogdiersoorten, waaronder de beschermde (categorie 2) Eekhoorn en de streng beschermde (categorie 3) Gewone dwergvleermuis, Gewone grootoorvleermuis, Laatvlieger, Rosse vleermuis. Gewone dwergvleermuis, Gewone grootoorvleermuis en Laatvlieger zijn gebouwbewonend. De bebouwing van het plangebied lijkt vanwege het ontbreken van toegang van buitenaf naar afgesloten ruimtes als spouwmuren en zolderingen alleen geschikt als (tijdelijke) verblijfplaats voor individuele exemplaren (onder pannen en achter boeiborden). Hiervan zijn geen sporen gevonden.

Er zijn in het plangebied zelf alleen sporen van niet beschermde zoogdiersoorten als Bruine rat en Huismuis aangetroffen.

Op de begraafplaats zijn verder sporen van Egel en een woelmuissoort, waarschijnlijk Veldmuis aangetroffen. Deze soorten zijn algemeen beschermd (categorie 1).

Vissen, amfibieën en reptielen

Het plangebied is ongeschikt als leefgebied voor deze soortengroepen.

Ongewervelde dieren

Bij de vijver in de tuin van de woning is Lantaarntje een algemene libellensoort gezien. Verder zijn in het plangebied en omgeving de algemene dagvlindersoorten Klein koolwitje en Dagpauwoog waargenomen. Er zijn in een dergelijke stedelijke omgeving geen beschermde insectensoorten of andere beschermde ongewervelde dieren in het geding.

Conclusie

Het plangebied heeft voor zover met 1 veldbezoek is vast te stellen nauwelijks natuurwaarde. Alleen de aanwezigheid van Muursla is vermeldenswaard.

De parkachtige omgeving herbergt wel enkele bijzondere soorten zoals Boomklever, Bosaardbei, Eekhoorn, Groene specht, Kleine maagdenpalm.

Het is vrijwel uit te sluiten dat de bebouwing door streng beschermde diersoorten als Huismus, Gierzwaluw en Gewone dwergvleermuis als nestgelegenheid of (tijdelijke) verblijfplaats wordt gebruikt.

Discussie

De ruimtelijke ingreep betreft de sloop van de bestaande bebouwing en de nieuwbouw van een of twee woningen.

De belangrijkste ecologische gevolgen van het initiatief hangen samen met de sloop van de bestaande bebouwing, het grondverzet en het bouwen zelf. Het veranderd gebruik (wonen i.p.v. werken) wordt in deze stedelijke omgeving niet als ecologisch relevant beschouwd.

N.b. Er wordt uitgegaan van het feit dat er bij de sloop en nieuwbouw geen bomen worden gekapt of struiken weggehaald.

Omdat er geen beschermde of anderszins bijzondere soorten in het plangebied voorkomen zijn de ecologische gevolgen minimaal.

Tijdens de bouw treedt door lawaai, bouwlampen en uitstoot van vervuilende stoffen verstoring van de natuur in de omgeving op. De omvang hiervan is beperkt en reikt zeker niet tot de (beschermde) natuurgebieden in de omgeving. Verder zijn de (streng) beschermde soorten, die in de directe omgeving zijn waargenomen, minder gevoelig voor dergelijke verstoring.

Conclusie

Het initiatief heeft voor zover dat met 1 veldbezoek in de vroege zomer valt te bepalen nauwelijks ecologische gevolgen. Er worden tijdens de sloop, de nieuwbouw en het veranderd gebruik geen verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet overtreden.

De Flora- en faunawet vormt geen belemmering voor de vaststelling van het bestemmingsplan.